

AMPELI

TAX LAW OFFICES

ליצירת קשר בנושאי תביעות חרבות ברזל :

0722-405100 משרד

רו"ח אפי לבקוביץ' - 0507620239

עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי 054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

effi@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

חוק מס רכוש וקרן פיצויים והתקנות מכוחו בראי מלחמת חרבות ברזל – הליכי השגה וערר, טענות וסוגיות פרקטיות כנס חשבים 360

רו"ח אפי לבקוביץ
עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי
19 בנובמבר 2024

אין באמור במצגת זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על מצגת זו.

רקע – סוגי מסלולים

רקע – סוגי המסלולים

- ביום 7 לאוקטובר 2023, ממשלת ישראל הכריזה על מלחמת "חרבות ברזל" כפועל יוצא מאירועי השבת השחורה. מדינת ישראל ככלל ויישובי העוטף בפרט לצד יישובי קו גבול ישראל-לבנון, נכנסו לתוך תקופת מלחמה בה הפעילות העסקית נפגעת עד להודעה חדשה.
- מדינת ישראל למודת המאבקים חוקקה לאור המלחמה מספר הוראות שעה אשר במהותן, לצד חוק מס רכוש וקרן פיצויים, מקנות פיצויים לאזרחי ישראל, בעלי העסקים, מי **במסלול הירוק** ומי **במסלול האדום** בהתאם לאיזור הגיאוגרפי של העסק ובחירת העוסק.

רקע – סוגי המסלולים

- **מסלול אדום:** מסלול המיועד באופן רגיל לעסקים ביישובי ספר, כהגדרתם בחוק מס רכוש וקרן הפיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק" או "חוק מס רכוש") ובהודעה בדבר ישובי ספר, העומדים בתנאי הזכאות לפיצויים לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג – 1973 (להלן: "תקנות 1973"). במסלול זה מוצע פיצוי מלא בגין הנזק העקיף ללא תקרה.
- **מסלולים ירוקים מכוח תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נזק מלחמה ונזק עקיף)(חרבות ברזל)(הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן: "התקנות") (מסלול שכר, מסלול מחזוריים ומסלול חקלאים):** מסלולים מוגבלים בזמן המיועדים לישובים שבהם הוטלו הגבלות מחמירות במיוחד של כוחות הביטחון, המציעים פיצוי מוגדל ובכפוף לתקרות.
- **מסלול הוצאה מזכה מכוח הוראת שעה בחוק:** מסלול מוגבל בזמן לעסקים בכל רחבי הארץ.

רקע – הסבר מסלול אדום חוק

- ע"פ חוק מס רכוש, עוסק הנמצא ביישוב ספר שנגרם לו נזק עקיף עקב "נזק מלחמה" או מחמת אי אפשרות לנצל נכס המצוי בתחום יישוב ספר עקב פעולות מלחמה, זכאי להגיש תביעה בגין הנזק העקיף שנגרם לו.
- בכל הנוגע ליישובי ספר אשר פונו לפי החלטות הממשלה בתקופה הקובעת ו/או אשר הוטלו עליהם מגבלות מחמירות של פיקוד העורף ופיקוד צפון אשר באות בכדי הפסקת פעילות, קיימת וודאות כי יהיו זכאים לפיצוי בגין נזק עקיף.

רקע – הסבר מסלול ירוק תקנות

- ביום 15 בנובמבר 2023 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התקנות. בתקנות נקבע מסלול פיצויים נוסף אשר מטרתו לקבוע את אופן הפיצוי בגין נזק עקיף שנגרם בשל מלחמת "חרבות ברזל", ליישובים המצויים באזור המיוחד, ובחלוקה למספר אזורים ולמספר מסלולי פיצויים עליהם נרחיב בהמשך.
- הוראת ביצוע 3/2023.

רקע – הסבר מסלול ירוק (הוראת שעה בחוק)

- חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד – 2023 (להלן: "חוק הסיוע"), אושר בכנסת ביום 9 בנובמבר 2023 ומסדיר מסלול פיצויים כלל משקי לעוסקים השונים אשר חוו ירידת מחזורים וזאת על פי סוג העסק ומחזוריו ברחבי הארץ כחלק ממלחמת "חרבות ברזל".
- מתווה הסיוע לעסקים כולל השתתפות בהוצאות הקבועות של העסק, ובחלק מגובה השכר ששילם בעל העסק לעובדיו.
- הוראת ביצוע 2/2023.

רקע – סבבים קודמים

המסלולים הירוקים מבוססים על תקנות מסבבים קודמים וכן על חוקי הקורונה:

- הוראת ביצוע 8/2006 – פיצויים בשל נזק עקיף לישובי הצפון לתקופה 12-31.7.06;

- הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 6/2008 – פיצויים בשל נזק עקיף לניזוק שעסקו באזור שדרות ועוטף עזה לתקופה שמיום 1.11.2006 ועד 31.12.2008 בענפי המסחר, התעשייה והשירותים, החקלאות והתיירות;

- הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 8/2014 – קרן פיצויים – פיצויים בשל נזק עקיף לניזוק שעסקו באזור המיוחד לתקופה שמיום 8.7.2014 ועד תום תקופת ההכרזה (מבצע "צוק איתן") בענפי המסחר, התעשייה והשירותים, החקלאות והתיירות;

- הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 3/2018 קרן פיצויים - פיצויים בשל נזק עקיף לניזוק שעסקו באזור המיוחד לתקופה שמיום 1.5.2018 ועד יום 28.2.2019/30.4.2019;

- הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 2/2021 – קרן פיצויים רשות המסים בישראל בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשפ"א-2021;

רקע – סבבים קודמים

המסלולים הירוקים מבוססים על תקנות מסבבים קודמים וכן על חוקי הקורונה:

- הוראת ביצוע 10/23 – פיצויים בשל נזק עקיף לניזוק שעסקו באזור המיוחד לתקופה שמיום 9.5.2023 ועד 15.5.2023 (מבצע "מגן וחץ");
- חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), תש"ף-2020;
- חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2022.

סוגי נזקים לפי חוק מס רכוש

נזק עקיף

הפסד/מניעת רווח מעסק בשל נזק ישיר או בשל העדר אפשרות לנצל נכסים כתוצאה ממלחמה או פעולת איבה

- **מסלול אדום** – יישובי ספר, קו עימות.
- **מסלול ירוק** – מחזורים, שכר וחקלאות, עד 40 קילומטר מרצועת עזה ויישובים נוספים בצפון.
- **מסלול ירוק** – תכנית לסיוע כלכלי המשכיות עסקית, כלל המשק.

נזק מלחמה (ישיר)

נזק שנגרם לנכס עקב פעולות מלחמה או איבה של האויב או פעולת מלחמה של צה"ל

- "נכס" - קרקע, קרקע חקלאית לרבות היבול שעליה, בנין, מבנה בתהליך בניה, מטעים, מלאי וציוד הנמצאים בשטח המדינה וכן כלי שיט וכלי טיס הרשומים בישראל או החייבים ברישום בישראל אף אם אינם מצויים בה;

"המסלול האדום" – יישובי ספר

המסלול האדום – תכלית החקיקה

רע"א 5902/12 מנהל קרן פיצויים ופעולות איבה נ' קיבוץ נירים (י. דנציגר):

- "ביסודו של חוק הפיצויים... עומד הרעיון שנזקים שנגרמו לרכושו של פלוני עקב פעולות מלחמה או פעולות איבה אינם דומים באופיים לנזקים השונים שעלולים להיגרם לרכושו במהלך חיי היום יום ושמפניהם עליו לבטח את עצמו באופן עצמאי. התפיסה הינה שנזקי מלחמה לא צריכים ליפול על כתפיו של הניזוק הספציפי לבדו, אלא "להתפזר" וליפול על כתפי הציבור כולו. ביסודו של החוק עומד, כאמור, רעיון סוציאלי של ביטוח או ערבות סטטוטוריים של המדינה לנזקים שייגרמו לנכסים עקב פעולות מלחמה או פעולות איבה."
- "יש לזכור כי תכלית החוק אינה הטלת אחריות מוחלטת על המדינה לפצות בגין כל נזק שקשור בדרך כלשהי לפעולות מלחמה או איבה... הרחבת תחולתו של החוק, בדרך של פרשנות מרחיבה שאינה עולה בקנה אחד עם לשונו ותכליתו, עשויה בטווח הארוך דווקא לחתור תחת התכלית הסוציאלית של החוק."

המסלול האדום

בסעיפים 35 – 36 לחוק מס רכוש מעוגן מסלול פיצויים המאפשר לבעלי עסקים הנמצאים בתחום יישוב ספר, כהגדרתו בחוק להגיש תביעה עבור נזק בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973 (להלן: "תקנות 1973").

תנאי הזכאות להגשת תביעה לנזקים עקיפים במסלול האדום על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים:

1. עסקים אשר מצויים ביישוב ספר (רשימה סגורה, אליה נוספו במסגרת "חרבות ברזל" יישובים נוספים כגון אשקלון ומבקיעים).
2. יישוב הספר מצוי בקו העימות הרלוונטי למלחמה (רע"א 718/01 עין גדי נ' מנהל מס רכוש).
3. עסקים מחוץ ליישובי ספר אם ברשותם סניף בתחום יישוב ספר (ו"ע 8/08 טיבולי רהיטי איכות).

"נזק עקיף" – הפסד או מניעת ריווח כתוצאה מנזק מלחמה בתחום יישוב ספר, או מחמת אי אפשרות לנצל נכסים המצויים בתחום יישוב ספר, עקב פעולות מלחמה על ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל, או עקב פעולות מלחמה על ידי צבא הגנה לישראל;

"נזק מלחמה" – נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פעולות מלחמה על ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה ע"י צבא הגנה לישראל"

המסלול האדום

4. קיימת הפסקת פעילות שנגרמה עקב הגבלה שהטיל פיקוד העורף (תקנה 1 לתקנות 1973):

- בתעשייה - הנזק הממשי ובתנאי שהייתה הפסקת ייצור של לפחות 24 שעות.
- במסחר ושירותים - הנזק הממשי ובתנאי שהנזק נגרם בשל הפסקת פעילות של למעלה משבוע.
- בחקלאות - הנזק הממשי שיוכח – אין דרישה להפסקת פעילות מינימלית.
- בתיירות - הנזק הממשי שיוכח - אין דרישה להפסקת פעילות מינימלית.
- "בתי אוכל", גן אירועים, "תרבות ופנאי" - הנזק הממשי ובתנאי שהייתה הפסקת פעילות של למעלה מ-24 שעות; עבור ביטול אירועים או קלקול חומרי גלם בשל הפסקת הפעילות – הנזק הממשי שיוכח.
- פיצוי בגין עלות השכר של המעביד ששולמה בשל יום שעובד לא עבד בשל הוראות כוחות הבטחון (רלוונטי גם לעסק שאינו מצוי ביישוב ספר שמעסיק עובד ביישוב ספר).

המסלול האדום

מה נדרש בתביעת נזק עקיף?

• אופן חישוב הנזק הנטען, הכולל התייחסות להוצאה הנחסכת בגיליון אקסל.

"הנזק הממשי"-

"ההפרש בין שווי הנכס לפני שניזוק לבין שווי הנכס מיד לאחר שניזוק, או כל הוצאות שיקום הנזק - לפי הנמוך שבין שניהם, בתוספת הוצאות להקטנת הנזק; ובנזק עקיף - לרבות ההפסד או מניעת הריווח שאותם לא יכול היה הניזוק למנוע לו פעל באופן סביר כדי למנעם";

• דו"ח רווח והפסד לשנת הנזק ולשנה שקדמה.

• אישורים התומכים בנזק הנטען (דוחות שמאי).

תיאור נסיבות
גרימת הנזק

קיומו של
קשר סיבתי

מהות הנזק
והיקפו

• במקרים בהם צריך לברר פרטים נוספים, רשות המסים יכולה לדרוש מסמכים לבדיקת תנאי הזכאות ותשלום המענק.

התנאים לפיצוי במסלול האדום

רע"א 6948/13 מנהל מס רכוש וקרן פיצויים נגד קטיף מושב שיתופי (2015) –

"אכן, עיון בחוק ובתקנות הנלוות מעלה כי הזכאות לפיצוי מותנית בהוכחת שורת רכיבים.

- ראשית, על התובע להוכיח כי אכן נגרמו לו נזקים – בדמות הפסד, או אובדן רווחים.
- שנית, עליו להצביע על קשר סיבתי בין נזקיו ובין פעולות מלחמה או איבה קונקרטיות – להבדיל מחששות ביטחוניים ערטילאיים, אשר אינם באים בגדרי החוק...
- אף בקשר סיבתי זה אין די; התובע נדרש להוכיח כי נזקיו נובעים "מחמת אי אפשרות לנצל" נכסים המצויים בתחומי ישוב ספר, או, לחלופין, מנזק מלחמה ישיר שנגרם לנכסים אלה. כלומר, פגיעה מסוימת ברווחיות הנכסים, אשר אינה עולה כדי "אי אפשרות" לנצלם, כלשון סעיף 35 לחוק שהובאה לעיל, אינה מזכה בפיצוי גם אם היא נובעת מפעולות האיבה...
- לבסוף, מנהל מס רכוש רשאי להפחית מן הפיצויים אם נוכח כי התובע לא נקט אמצעים סבירים להקטנת הנזק (ראו גם תקנה 7(ב) לתקנות העיקריות).

התנאים לפיצוי במסלול האדום

ע"ש 780/02 מנהל מס רכוש חיפה נגד טופ לוין תקשורת בע"מ (2003)–

- פגיעה בסיב אופטי שגרמה להשבתה של הפעילות לארבע שעות.
- כאשר התשלום נעשה מקופה ציבורית, אין הוא ניתן לפרשנות במנותק משיקולים ואילוצים תקציביים, ובייחוד כאשר אנו דנים בנזק עקיף;
- לא כל נזק הוא בר פיצוי ויש לבחון את קירבת הנזק הנטען למבצע "ענבי זעם";
- הפיצוי צריך להיות מוגבל בציר הזמן וקרוב למועד בו סולק גורם הסיכון;
- בשלב הראשון יש להוכיח קיומו של נזק ומהותו, לרבות היקפו. הגם שהפגיעה האמורה, או "אי היכולת לנצל את הנכס" אינם חייבים להביא להשבתה מלאה, צריכים הם להגיע לרמת נזק המתקרבת לאפשרות הדומה למצב של השבתה. נזק מועט או זניח, אינו בר-פיצוי, לפי חוק זה.
- בשלב הבא יש לקבוע את שיעור הפיצוי שיופעל על פי מבחן סבירות כאשר מבחן ה'קירבה' הוא מצומצם וסילוק גורם הסיכון או תיקונו הוא בעל משקל חשוב.
- על הטוען לנזק עקיף בהתייחס לשיעורו, להוכיח כי מדובר בפיצוי שהוא לתקופת הזמן הדרושה באופן סביר לסילוק גורמי הנזק (סעיף 38 של החוק). רק אותו נזק עקב המבצע, שנוצר במגבלת הזמן הסביר, יפוצה.

התנאים לפיצוי במסלול האדום

ע"מ 4933-10-22, מנהל מס רכוש וקרן פיצויים נ' פנחס פלץ (2023)

- "התביעה ב'מסלול האדום' מחייבת את הוכחת הנזק הממשי והקשר הסיבתי, חרף הקשיים הראייתיים.
- הנטל המוטל על הניזוק הוא אמנם על פי מאזן ההסתברויות, אך אין די בהשערות או הנחות כלליות, ויש להוכיח את הנזק.
- אין די בהגשת חוות דעת שמאית, ועליה להוכיח את הנזק הקונקרטי, כך שאין בעצם הגשתה כדי להוות עמידה בנטל ראשוני כלשהו, ככל שאין בה כדי להוכיח את הנזקים הנטענים.
- ככלל ייגזר גובה הפיצוי מהנזק שהוכח. אף שההלכה הפסוקה לא סתמה את הגולל על קביעת פיצוי בדרך האומדנה במקרים המתאימים, אין מקום לקביעת פיצוי על דרך האומדנה בשעה שהיקף הנזק הנטען כלל לא הוכח.

התנאים לפיצוי במסלול האדום

נטל ההוכחה ביחס לקשר הסיבתי בין הנזק לבין המלחמה -

ע"מ 16032-04-14, עדיין פיורה השקעות (1996) בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (2015)

- אין לדרוש כי כל אזרח שניזוק נזק עקיף ביישוב ספר בעתות מלחמה יציג בפני המנהל או בפני הוועדה ניתוח מקרו ומיקרו כלכלי מקיף וממצה על מנת להראות כי נזקו נגרם דווקא כתוצאה מהמלחמה.
- ייתכנו מקרים בהם יימצאו גורמים ספציפיים אחרים, מלבד המלחמה, אשר יסבירו את השינוי בשווי הנכס, כולו או מקצתו. אולי בסמיכות זמנים לפעולת מלחמה חלו תמורות בשווקים (מקומיים או בינלאומיים), בצד ההיצע או בצד הביקוש, שלא היו קשורות למלחמה, או הורגשו בשוק השפעות עונתיות.
- כאשר לא ניתן להצביע על גורמים כאמור ולזהותם, ופרוץ המלחמה בסביבה הגיאוגרפית הקרובה היה מלווה בירידת מחירים בשוק המקומי, מותר להסיק כי השינוי בשווי הנכס נבע מהמצב המלחמתי.

המסלול האדום – ראשי נזק

ראשי נזק אשר ניתן לתבוע במסלול האדום (רשימה לא סגורה) ובכפוף לנטל ההוכחה שחל על הניזוק:

- הוצאות קבועות בעת אי פעילות או פעילות חלקית – שכ"ד, ארנונה, מימון וכו'
- אובדן רווחים (רע"א 6948/13 מנהל מס רכוש וקרן פיצויים נגד קטיף מושב שיתופי) – דחיה של נזק קולקטיבי;
- ירידה בשיעור הצמיחה אובדן התקשרויות חוזיות ו/או רווחים עתידיים (ע"ש 780/02 טופ לוין) - "מניעת רווח" מעצם מהותה, שאינה ממוקדת רק לתקופה שבו טרם תוקן הפגם בנכס או לתקופה שבה סולק גורם הסיכון, ולכן, נראה לכאורה, שיש לפרש את "ריחוק הנזק", לאו דווקא כמוגבל לתיקון פיזי של הנכס הנדון או רק עד למועד בו גורם הסיכון נעלם."
- הקיבוצים תבעו נזק עקיף בשל העובדה שבהיעדר ריסוס, חלק מהיבול נרקב וחלק אחר נפסל לשיווק (רע"א 592/12 קיבוץ נירים)
- ירידת ערך של מלאי דירות בהקשר לקבלנים (ע"מ 16032-04-14 עדין פיורה)
- פגיעה במוניטין (בג"ץ 1661/05 המועצה האזורית חוף עזה ואח' נ' כנסת ישראל)

המסלול האדום – ראשי נזק

ראשי נזק נוספים אשר ניתן לתבוע במסלול האדום, בכפוף לנסיבות ולנטל ההוכחה שחל על הניזוק:

- חובות לספקים;
- הלוואת בעלים;
- מוניטין עתידי;
- הפסד זכויות במיזמים;
- הוצאות תפעול;
- ייעוץ משפטי;
- אובדן טכנולוגיה;
- אובדן זרעים;
- הוצאות להקטנת נזק- "הוצאות שהוציא הניזוק בעד פעולות שנעשו בעת קרות הנזק במטרה להקטין את היקפו, ובלבד שלדעת המנהל היה סביר להוציאן, בין היתר בהתחשב בהיקף הנזק שנמנע על-ידי פעולות אלה;" (תקנה 1 לתקנות 1973)

המסלול האדום – דוגמאות מהפסיקה

פעולת מניעה – רע"א 5902/12 מנהל קרן פיצויים ופעולות איבה נ' קיבוץ נירים (2014)

- שדות הקיבוץ ניזוקו כיוון שלא רוססו עקב סגירת השמיים על ידי צה"ל
- נקבע כי "פעולות מניעה" (סגירת השמיים מטעמים בטחוניים) שנעשו על מנת למנוע נזקי מלחמה אכן מזכות בפיצוי נזק עקיף דרך המסלול האדום

ירידת ערך דירות – ע"מ 16032/04/14 עדין פיורה השקעות בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (2015)

- חברה קבלנית אשר בנתה בתי דירות בעיר נהריה
- נקבע כי ניתן לתבוע נזק בגן ירידת ערך הדירות שנבנו כתוצאה מהמלחמה לרבות בגין דירות שטרם נמכרו (ירידת ערך מלאי)

"המסלול הירוק" - תביעה לפיצויים עבור
נזק עקיף בשל מלחמת חרבות ברזל
לעסקים באזור המיוחד

המסלול הירוק תקנות (אזור מיוחד)

עסקים ב"אזור המיוחד" כפי שנקבע בתקנות (אזור קו העימות בצפון, יישובי רמת הגולן, מערב לכיש, לכיש, מערב הנגב, מרכז הנגב והעוטף) שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך במהלך חודש **אוקטובר** 2023 ("התקופה הקובעת") יוכלו לבחור מסלול פיצויים מתוך הרשימה הנ"ל:

- מסלול שכר עבודה;
- מסלול מחזורים;
- מסלול חקלאות;
- מסלול קבלן ביצוע;

המסלול הירוק תקנות – מסלול שכר

מסלול שכר - פיצוי לעסקים בשל אובדן שכר עבודה המשולם לעובדים באזור המיוחד שנעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני מתייחס לעובדים במקרים הבאים:

• נעדרו מעבודתם לצורך השגחה על ילד שלהם עד גיל 14 שהייתה הוראה לסגירת מוסד החינוך שלו.

• עובדים עם מוגבלות או הורה שלהם, המתגוררים באזור המיוחד.

• עובדים במוסד חינוך שנסגר לפי הנחיות מערכת הביטחון.

• עובדים ועצמאים הגרים ביישובים שפוננו לפני החלטות ממשלה, גם אם העסק מחוץ לאזור המיוחד.

סכום הפיצויים במסלול זה יעמוד על 520 ₪ ליום עבודה מלא (או חלק יחסי בגין משרה חלקית), מוכפל בימי היעדרות של העובד.

מספר ימי				
520	X	ההיעדרות	=	הפיצוי העקיף לניזוק
		של העובד		

המסלול הירוק – מסלול מחזורים

מסלול מחזורים - המסלול מבוסס על התפיסה כי הנזק העקיף מתבטא בירידה במחזור העסקאות. ירידה במחזור עסקאותיו של העסק מלווה בירידה בהוצאות התפעול המשתנות.

חישוב הנזק לפי מסלול זה מבוסס אפוא על השוואת מחזורי העסקאות בין שתי תקופות מקבילות, בניכוי

ההוצאות שנחסכו בתקופה בה העסק לא פעל או פעל בתפוקה חלקית בשל המצב הביטחוני ובתנאי

שהירידה המתקבלת זו נובעת ממלחמת חרבות ברזל (להלן: "דרישת הקשר הסיבתי").

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזורים

תקרת הפיצוי ואופן החישוב

• סכום הפיצוי במסלול מחזורים לא יעלה על 2,500,000 ש"ח.

• לניזוק רגיל חישוב הפיצוי יהיה כדלקמן:

• קיימת התייחסות שונה בתקנות עבור:

• עסק חדש

• עוסק פטור

• איחוד עסקים

• מוסד ציבורי זכאי

$$\left(\begin{array}{r} \text{מחזור} \\ \text{עסקאות} \\ \text{בתקופת} \\ \text{הבסיס} \end{array} - \begin{array}{r} \text{מחזור} \\ \text{עסקאות} \\ \text{בתקופת} \\ \text{הפיצוי} \end{array} \right) \times \begin{array}{r} \text{משלים} \\ \text{ההוצאה} \\ \text{הנחסכת} \end{array} = \begin{array}{r} \text{סכום} \\ \text{הפיצוי} \end{array}$$

$$1 - 0.85 \times \frac{\text{התשומות השוטפות} \\ \text{בשנת 2022}}{\text{מחזור העסקאות} \\ \text{בשנת 2022}} + \frac{\text{הוצאות השכר} \\ \text{הנחסכות}}{\text{מחזור העסקאות} \\ \text{בשנת 2022}} = \begin{array}{r} \text{משלים הוצאה} \\ \text{נחסכת} \end{array}$$

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזוריים

הגדרות

"סכום הוצאות השכר הנחסכות" - סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות בעבור כלל העובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום, שפוטרו או שעבודתם הופסקה בדרך אחרת, מוכפל במספר הקובע, לפי העניין; לעניין זה, "המספר הקובע" –

(1) לגבי ניזוק שהוא עוסק המדווח על מחזור עסקאותיו בשיטה דו-חודשית – 6;

(2) לגבי ניזוק אחר – 12;

"סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות" – אחד מאלה, לפי העניין, ובלבד שהוא סכום חיובי:

(1) **לגבי ניזוק שפתח עסקו לפני 2 בספטמבר 2022** – סכום השווה לשכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות לעניין תקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25;

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזוריים

(2) **ניזוק שפתח עסקו לפני 2 בספטמבר 2022 ועד 31 באוגוסט 2023** - סכום השווה לשכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25; לעניין זה, "שכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס" – שכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות בתקופת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות שלו באותה תקופה, ואם היה הניזוק כאמור מדווח על מחזור עסקאותיו בשיטה דו-חודשית – מחולק במספר חודשי הפעילות ומוכפל ב-2;

(3) **ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי** - סכום השווה לשכר העבודה השנתי הממוצע בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25; לעניין זה, "שכר העבודה השנתי הממוצע בתקופת הבסיס" – שכר העבודה ששולם בשנת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות שלו באותה תקופה

"שכר העבודה ששולם" – בהפחתת סכומים שהמוסד לביטוח לאומי שילם למעסיק לשם החזר תגמולי מילואים שהמעסיק שילם לעובד לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזוריים

תקופת הבסיס – התקופה המקבילה בשנת 2022 לתקופת הזכאות;

תקופת הזכאות – כל אחת מאלה לפי העניין:

- לעניין ניזוק שאינו עוסק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה חד-חודשית, עוסק פטור ומוסד ציבורי זכאי – התקופה שמיום 1 באוקטובר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023;
- לעניין ניזוק שאינו עוסק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית – התקופה שמיום 1 בספטמבר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023;
- לעניין ניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה חד-חודשית, עוסק פטור ומוסד ציבורי זכאי – התקופה שמיום 1 בנובמבר 2023 עד יום 30 בנובמבר 2023;
- לעניין ניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית – התקופה שמיום 1 בנובמבר 2023 עד יום 31 בדצמבר 2023;

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזוריים

"תשומות שוטפות" –

- **סך כל התשומות, שנוכה בשלהן מס תשומות בהתאם לחוק מס ערך מוסף**, התשל"ו – 1975 (להלן: "חוק מע"מ") כפי שדווח לרשות המסים בישראל באמצעות דוח תקופתי לפי סעיף 67 או 67א לחוק מע"מ, לפי העניין,
- **לרבות תשומות החייבות בשיעור מס ערך מוסף אפס** (כגון רכישת פירות וירקות),
- **ולרבות הוצאות שדווחו בדוח לפי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, שאינן תשומות** (כגון: רכישות מחו"ל), ובלבד שאם העוסק פתח את עסקו לפני 1 בספטמבר 2023, הדוח כאמור הוגש עד 6 באוקטובר 2023 (מה דין הוצאות מימון, הוצאות פחת?)

החריגים (למעט) -

- תשומות של עוסק בשל רכישת טובין או קבלת שירות מעוסק שהוא קרובו, זולת אם אישר המנהל, לבקשת העוסק, כי מתקיימים לגבי התשומה אותם מאפיינים המתקיימים לגבי תשומה כאמור בשל רכישה או קבלת שירות בידי העוסק מאדם שאינו קרובו;
- **תשומות ציוד** כהגדרתו בחוק מע"משנרכש לצורכי העסק;

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזורים

דגשים – חוזר 3/2023

- **דרישת הקשר הסיבתי כתנאי מקדמי** – מקום שבו קיימות אינדיקציות לכך שהפרש המחזורים המתקבל מהפעלת נוסחת החישוב שבמסלול מחזורים נובע, במלואו או בחלקו, מגורמים שאינם אירועי חרבות ברזל ו/או נוצר עיוות מהפעלת הנוסחה, ייערכו התאמות בהתאם לנסיבות העניין ולא יאושר פיצוי בגין ירידת המחזורים שאינה נובעת מהמלחמה.
- בחישוב מחזור העסקאות בתקופת הבסיס והזכאות ינוטרלו גורמים היוצרים עיוות בהפעלת הנוסחה, כגון עסקאות חריגות שנעשו בתקופות אלו, ירידה במחזור שהחלה בתקופה שקדמה לתקופת הזכאות, מחזורים תנודתיים וכיוצא באלה. בנוסף, יש לנטרל עסקאות של מכר טובין או מתן שירות מאת עוסק לקרובו, אלא אם כן אישר המנהל, לבקשת עוסק כי מתקיימים אותם מאפיינים המתקיימים, בין העוסק לאדם שאינו קרובו.

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזוריים

דגשים – חוזר 3/2023 – המשך:

- **לגבי עוסק פטור** – עוסק המוגדר בשנת 2022 או 2023 כעוסק פטור- סכום ההכנסה בשנת המס 2022 בניכוי מכירות הוניות מחולק ב-12.
- **לגבי חבר באיחוד עוסקים** – ניזוק הרשום באיחוד עוסקים לפי חוק מע"מ ינטרל ממחזור העסקאות לעניין הפיצוי (בהתאם לשיטת הדיווח) את העיסקאות הפנימיות בין חברי האיחוד, כאמור בתקנה 23 ב לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו – 1976, ובלבד שעסקה זו נעשתה בין חברי האיחוד הרשאים להגיש תביעה במסלול המחזוריים. יודגש כי אין להגיש תביעה אחת בשם כל חברי האיחוד או חלקם אלא עבור כל חבר בנפרד.
- **בעל סניפים** – ניזוק המפעיל סניפים שחלקם נימצא מחוץ לאזור המיוחד- יגיש את תביעתו רק עבור הסניפים המצויים באזור המיוחד ובהתאמה, את המחזור בתקופת הבסיס ותקופת הזכאות רק עבור סניפים אלו.

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזורים דוגמה מחוזר 3/2023

נתונים לצורך החישוב	
₪ 12,000,000	מחזור עסקאות בשנת 2022
₪ 6,500,000	תשומות שוטפות בשנת 2022
₪ 1,120,000	מחזור עסקאות אוקטובר 2022
₪ 360,000	מחזור עסקאות אוקטובר 2023
₪ 100,000	שכר אוקטובר 2022 לפי דיווח ל 102
₪ 40,000	שכר אוקטובר 2023 לפי דיווח ל 102
₪ 25,000	תגמולי מילואים ששולמו לעובדים

המסלול הירוק – מסלול מחזורים דוגמה מחוזר 3/2023

חישוב הפיצוי:

חישוב ירידת מחזורים : $760,000 = 1,120,000 - 360,000$ ₪

חישוב משלים ההוצאה הנחסכת:

א. חישוב השכר שנחסך:

שכר אוקטובר בניכוי תגמולי מילואים: $15,000 = 40,000 - 25,000$ ₪

$1,275,000 = 1.25 * 12 * (100,000 - 15,000)$ ₪

סכום הפיצוי = $329,308 = 43.33\% * 760,000$ ₪

ב. שיעור המשלים:

$$43.33\% = 1 - \left(0.85 \times \frac{6,500,000}{12,000,000} \right) + \frac{1,275,000}{12,000,000}$$

המסלול הירוק – מסלול החקלאות

מסלול החקלאות – מסלול זה חל על ניזוק שיש לו גידולים בשטחים חקלאיים המצויים באיזור המיוחד (תוספת שנייה ותוספת רביעית לתקנות) וכן לניזוק חקלאי הנמנה על רשימת היישובים המופיעה בתוספת השלישית לתקנות.

מטרת המסלול היא לתת מענה לעוסקים בענף החקלאות, וזאת בדרך של אובדן תפוקת העובדים שהיו אמורים לעבוד בשטחים החקלאיים ועבודתם נמנעה או הופרעה עקב מלחמת "חרבות ברזל".

המסלול הירוק – מסלול החקלאות

תנאי להגשת התביעה

• **תנאי להגשת התביעה במסלול החקלאות הינו בתשלום השכר לעובדים שנעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני.**

• **עסק חקלאי שהגיש תביעה במסלול אדום (יישוב הנמנה על התוספת השלישית או הרביעית), או שהגיש תביעה לפי מסלול אחר לפי תקנות אלה או לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי, אינו רשאי להגיש תביעה במסלול זה.**

המסלול הירוק – מסלול החקלאות

אופן חישוב הפיצוי

- לגבי ניזוק חקלאי שיש לו גידולים בשטחים חקלאיים באיזור המיוחד, סכום של 12,844 ש"ח מוכפל במספר העובדים של הניזוק המועסקים בשטחים האמורים ושהניזוק שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני; והכל לא יותר מ-3,000,000 שקלים חדשים

המסלול הירוק – מסלול קבלן ביצוע

קבלן ביצוע הניזוק באזור המיוחד שהוא קבלן ביצוע כהגדרתו בסעיף 38ג לחוק התכנית לסיוע כלכלי רשאי להגיש תביעתו במסלול החישוב המופיע בחוק תכנית הסיוע והוא יהיה זכאי לקבלת **ההוצאות הקבועות** בתוספת **חלק השכר המזכה**, כמשמעותם בהוראת השעה בחוק והכל לא יותר מ-2,500,000 שקלים חדשים.

"קבלן ביצוע" - קבלן לעבודות הנדסה בנאיות, כהגדרתו בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969, הרשום בפנקס, כמשמעותו באותו חוק; ובלבד שאם במסגרת עיסוקו הוא מבצע מכירת זכויות במקרקעין, כהגדרתה בפסקה (7) להגדרה "ניזוק" - החלק של עסקו שבו אינו מבצע מכירת זכויות במקרקעין כאמור; "הוצאות קבועות" - סך כל התשומות השוטפות בשנה הקודמת, מחולק ב-12 ומוכפל במקדם ההוצאות הקבועות".

"חלק השכר המזכה" - "סכום הוצאות השכר בתקופת הזכאות, מוכפל בשיעור הירידה במחזור העסקאות"

המסלול הירוק – החרגה

מסלול המחזורים לא יחול על הניזוקים הבאים:

- מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף;
- קופת גמל כהגדרתה בפקודה;
- קרן נאמנות כהגדרתה בסעיף 88 לפקודה;
- חבר בורסה כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;
- בשנת המס 2022 או 2023 או בשתייהן, חל עליו הפטור לפי סעיף 33 לחוק מס ערך מוסף (אבנים יקרות);
- עיסוקו בחקלאות;
- עיסוקו במכירת זכות במקרקעין, המהווה מלאי עסקי בידו;
- מי שיותר מ-50% מהעבודות שביצע בשנת המס 2022 או 2023 היו עבודות שמשך ביצוען עולה על שנה;
- הוא לא שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני;

פסיקות רלוונטיות במסלול הירוק מסבבים קודמים

מסלול פיצויים – ערר 534-08 טכנולוגיית להבים בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (2008)

- חברה אשר עומדת בקריטריונים לתביעת פיצוי בגין מספר "מסלולים" תבעה את פיצוייה בחלוקה לפי מספר קריטריונים התואמים למספר "מסלולים".
- נקבע כי אין אפשרות לתבוע רכיבים מסוימים (חלקים מן הפיצויים) מהמסלול הירוק ואחרים מהמסלול האדום. תביעה עבור כל סניף – ו"ע 8/08 טיבולי רהיטי איכות נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (2009) – מסלול מחזורים
- חברה בעלת שני סניפים אשר שניהם היו באיזור ההגבלה, כאשר סניף אחד הרוויח וסניף אחד הפסיד;
- נקבע כי ניתן לתבוע נזק בגין כל סניף בנפרד בתנאי שספרי החברה מנוהלים ומוחזקים בנפרד.
- מסלול הפיצויים – ערר 573-09 תדם הנדסה אזרחית בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (2010)
- העוררת מגישה את דיווחיה על בסיס מזומן.
- במסלול המחזורים לא ניתן לפצות את העוררת על סמך השוואת חשבונות עסקה חלף דוחות המע"מ.

**"המסלול הירוק" - מענק סיוע כלכלי
(המשכיות עסקית) רלוונטי לכלל העסקים
בכל רחבי הארץ (הוראת שעה בחוק)**

המסלול הירוק – כלל ארצי

חוזר 2/2023 – מתן פיצויים בעד נזק עקיף

- עסקים בכל רחבי הארץ שפעילותם נפגעה כאמור יכולים היו לצמצם את הוצאותיהם המשתנות, כגון רכישות מספקים, ואולם ישנן הוצאות שלא יכלו להימנע מהן ובהן תשלומי שכירות, הוצאות ביטוח, חשבונות חשמל ומים.
- לצד ההוצאות הקבועות למעסיק ישנן הוצאות שכר אשר רצוי שאת חלקן ימשיך וישלם לעובדיו על אף הירידה בנפח הפעילות.
- מתווה סיוע לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות וכן בחלק מהוצאות השכר.
- הגשת התביעות תיעשה בשתי פעימות: פעימה ראשונה עבור חודש אוקטובר 2023 ופעימה שנייה עבור חודש נובמבר 2023 וכל זאת בהתאם לשיעור ירידת מחזור העסקאות של הניזוק באותו חודש [יחול גם על דצמבר].

המסלול הירוק – כלל ארצי

אוכלוסיית הזכאים לפיצויים:

- עוסקים אשר מחזור עסקאותיהם לשנת המס 2022 עולה על 12,000 ₪ ואינו עולה על 400 מיליון ₪
 - עוסקים שהמחזור השנתי שלהם אינו עולה על 300,000 ₪ יהיו זכאים לפיצוי בסכום קבוע
 - מודל הפיצויים נותן אפשרות להגשת תביעה לפיצויים גם עבור עסק חדש, קרי, עסק שמועד פתיחתו בין 2 בספטמבר 2022 לבין ספטמבר 2023 ("עסק חדש")
 - עוסקים שחלה ירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות לעומת תקופת הבסיס בשיעור העולה על 25% למדווחים למע"מ בשיטה חד חודשית וירידה של 12.5% למדווחים למע"מ בשיטה דו חודשית
- וכי הירידה נובעת כתוצאה מאירועי מלחמת חרבות ברזל ולא מכל גורם אחר ("דרישת הקשר הסיבתי")

המסלול הירוק – כלל ארצי

גובה המענק

- מענק בסכום קבוע לעסקים שמחזורם אינו עולה על 300 אלף ₪
- עסקים בעלי מחזור שעולה על 300 אלף ₪ ואינו עולה על 100 מיליון ₪ - פיצוי עד 600 אלף ₪
- עסקים בעלי מחזור שעולה על 100 מיליון ₪ ואינו עולה על 300 מיליון ₪ - פיצוי עד 600 אלף ש"ח בתוספת 0.3% מגובה המחזור העולה על 100 מיליון ₪
- עסקים בעלי מחזור שעולה על 300 מיליון ש"ח ואינו עולה על 400 מיליון ₪ - פיצוי עד 1.2 מיליון ₪

המסלול הירוק – כלל ארצי

אופן חישוב הפיצויים:

$$\frac{\text{מחזור עסקאות בתקופת הזכאות} - \text{מחזור עסקאות בתקופת הבסיס}}{\text{מחזור עסקאות בתקופת הבסיס}} = \begin{matrix} \text{שיעור} \\ \text{ירידת} \\ \text{המחזורים} \end{matrix}$$

- לגבי ניזוק המדווח על עסקאותיו בשיטה חד-חודשית - מחזור העסקאות בחודש אוקטובר 2022 כפי שדווח למע"מ עד ליום

6 באוקטובר 2023

- לגבי ניזוק המדווח על עסקאותיו בשיטה דו-חודשית - מחזור העסקאות בחודשים ספטמבר-אוקטובר 2022 כפי שדווח

למע"מ עד ליום 6 באוקטובר

המסלול הירוק – כלל ארצי

עוסקים עם מחזור של עד 300,000 ₪

סכום המענק				היקף מחזור העסק עד..
80+% 40-50%	60-80% 30-40%	40-60% 20-30%	25-40% 12.5-20%	
1,750 ש"ח	1,750 ש"ח	1,750 ש"ח	1,750 ש"ח	50,000
3,150 ש"ח	3,150 ש"ח	3,150 ש"ח	3,150 ש"ח	90,000
4,200 ש"ח	4,200 ש"ח	4,200 ש"ח	4,200 ש"ח	107,000
7,950 ש"ח	6,360 ש"ח	3,975 ש"ח	2,650 ש"ח	150,000
9,375 ש"ח	7,500 ש"ח	4,688 ש"ח	3,125 ש"ח	200,000
12,000 ש"ח	9,600 ש"ח	6,000 ש"ח	4,000 ש"ח	250,000
14,025 ש"ח	11,220 ש"ח	7,013 ש"ח	4,675 ש"ח	300,000

המסלול הירוק – כלל ארצי

נוסחת חישוב הפיצוי לעוסקים עם מחזור עסקאות מעל 300,000 ₪ ועד 400 מיליון ₪:

רכיב שכר	+	רכיב תשומות
שיעור הפגיעה * 75% * הוצאות השכר		שיעור הפגיעה (חד חודשי / דו חודשי)
הוצאות השכר – הנמוך מבין (סך השכר ששולם / כמות העובדים כפול השכר הממוצע במשק)		סכום הפיצוי
	7%	12.5%-20% / 25%-40%
	11%	20%-30% / 40%-60%
	15%	30%-40% / 60% - 80%
	22%	40%-50% / 80%-100%

המסלול הירוק – כלל ארצי

סמכות המנהל להגדיל או להקטין את המקדם

קיימת סמכות למנהל לקבוע מקדם בשיעור אחר, לניזוק מסויים, אם שוכנע כי ההוצאות הקבועות של העסק במקרה של אי-הפעלתן גבוהות או נמוכות, ובלבד שהמקדם שיקבע לא יעלה על 1.5 מהמקדם אשר היה לניזוק לפי אותה פסקה.

חוזר 2/2023 - רשות המיסים תאפשר כבר בשלב הגשת התביעה את האפשרות לניזוק לבקש הגדלת המקדם:

• הניזוק יבקש זאת באמצעות המערכת המקוונת. עליו לצרף לבקשה בשני קבצים נפרדים שני מסמכי חובה:

(1) מסמך ובו הסבר מפורט לסיבת הצורך בהגדלת המקדם, לרבות טבלה עם פירוט כלל ההוצאות שלדעת הניזוק הן

הוצאות קבועות; (2) חשבוניות מס והוכחה לתשלומים בפועל בגין אותן הוצאות שפורטו בטבלה.

יודגש : בקשה להגדלה שלא צורפו לה מסמכים תיחשב כאילו לא הוגשה.

המסלול הירוק – כלל ארצי (דוגמה הוראת ביצוע 2/2023)

דוגמא לחישוב

נתונים לצורך החישוב	
190,000,000 ש"ח	מחזור עסקאות בשנת 2022
72,000,000 ₪	תשומות שוטפות מספטמבר 22 עד אוגוסט 23
17,000,000 ₪	מחזור עסקאות אוקטובר 2022
11,500,000 ₪	מחזור עסקאות אוקטובר 2023
450,000 ₪	שכר אוקטובר 2023 לפי דיווח ל 102
25	מספר עובדים
30,000 ₪	תגמולי מילואים ששולמו לעובדים

המסלול הירוק – כלל ארצי

חישוב שיעור ירידת המחזורים:

$$\frac{17,000,000 - 11,500,000}{17,000,000} = 32.3\%$$

רכיב קבוע בתקנות

העוסק זכאי לפיצוי לפי שיעור מקדם שבין 25%-40%
שיעור המקדם עבור ההוצאות הקבועות הוא: 7%

המסלול הירוק – כלל ארצי

חישוב ההוצאות הקבועות:

תשומות שוטפות לחודש – $6,000,000 = 72,000,000/12$ ₪

תשומות שוטפות $420,000 = 7\% * 6,000,000 = 7\% * 6,000,000$ ₪

חישוב השכר המזכה:

1.25 - תיאום הוצאה סוציאלית*

רכיב קבוע

חלופה א' – שכר 10/23 לפי 102 $421,875 = 1.25 * 75\% * 450,000 = 1.25 * 75\% * 450,000$ ₪

חלופה ב' – שכר ממוצע במשק* מס' עובדים $370,937 = 1.25 * 25 * 11,870 = 1.25 * 25 * 11,870$ ₪

יש לבחור את החלופה הנמוכה מבין שני החישובים ולהפחית ממנה את תגמולי המילואים.

החלופה הנמוכה היא חלופה ב' לפי חישוב שכר ממוצע במשק.

$340,937 = 370,937 - 30,000$ ₪

פיצוי כולל : $760,937 = 340,937 + 420,000$ ₪

המסלול הירוק – כלל ארצי

בדיקת תקרת פיצוי : המחזור השנתי של העסק 190 מיליון הגבוה מ-100 מיליון ₪, לפיכך חישוב התקרה יתבצע כך :

עבור 100 מיליון ראשונים – 600,000 ₪

עבור כל שקל נוסף עד 300 מיליון 0.3%

190-100 = 90 מיליון ₪

$270,000 = 0.3\% * 90,000,000$ ₪

סך כל התקרה – $870,000 = 270,000 + 600,000$ ₪

מאחר והפיצוי שחושב נמוך מגובה התקרה יאושר מלוא הפיצוי בסך – **760,937** ₪.

המסלול הירוק – כלל ארצי

מקדם אחר לעוסקים שונים:

- בשל אופי עיסוק שונה עבור מספר ענפים, נקבע להם בחוק שיעור מקדם הוצאות קבועות אחר, כמפורט בטבלה להלן

מקדם הוצאות קבועות חקלאות	מקדם הוצאות קבועות קבלני ביצוע	מקדם הוצאות קבועות דלק	מקדם הוצאות קבועות יהלומנים	שיעור הפגיעה
14.95%	4.76%	2.45%	1.33%	25% - 40%
23.49%	7.48%	3.85%	2.09%	40% - 60%
32.03%	10.20%	5.25%	2.85%	60% - 80%
46.97%	14.96%	7.70%	4.18%	80% - 100%

סכום פיצוי מינימאלי:

- סכום הפיצוי הכולל לא יפחת מהסכומים המפורטים להלן בהתאמה לשיעור ירידת המחזורים של הניזוק

שיעור ירידת המחזורים	25%-40%	40%-60%	60%-80%	+80%
סכום פיצוי מינימלי	4,675 ש"ח	7,013 ש"ח	11,220 ש"ח	14,025 ש"ח

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק הוראת שעה – דגשים חוזר 2/2023

- **עסק בעל סניפים** - ניזוק אשר זכאי להגיש תביעה מכח החוק או מכח תקנות 2023 רשאי לבחור להגיש תביעה לפי אחד מהם. ואולם אם התביעה הנוספת היא אינה על אותו נזק, כאשר לדוגמא, אחד הסניפים נמצא ביישוב ספר והאחר במרכז הארץ. במקרה זה, כל התביעה תוגש במסלול אדום תוך פירוט נתונים על כלל הסניפים והזכאות תיבחן ותחושב בתביעה זו לגבי כל סניף בהתאם לזכאותו ע"פ החוק והתקנות.
- **עובד שגר ביישוב שפונה** - עסק הנמצא במרכז הארץ אשר הגיש תביעה במסלול הוצאות קבועות ע"פ הוראת השעה, והוא מעסיק עובד הגר ביישוב שפונה מכח החלטת ממשלה, המעסיק יוכל להגיש תביעה נוספת במסלול שכר עבודה מכח תקנות 2023 עבור עובד זה, ולצורך כך יהיה עליו להגיש בקשה לבדיקת זכאות לפתיחת מסלול שכר, עבור אותו עובד. בתביעה זו הוא יוכל לתבוע את מלוא השכר ששילם לעובד בגין ימי ההיעדרות שלו בשל המצב הביטחוני. השכר ישולם למעסיק בקיזוז החלק ששולם בחישוב השכר המזכה עבור אותו עובד (לפי הוראת השעה, השכר עבור כלל העובדים משולם במכפלת 75% ובמכפלת שיעור ירידת המחזורים, לפיכך, יושלם לאותו עובד חלק השכר שלא שולם במסגרת תביעה לפי הוראת השעה).

לוחות זמנים מקדמות והחזרים

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק תקנות + הוראת שעה

• סעיף 38ז לחוק – קבלת הזכאות לפיצויים ותשלום מקדמה

"38ז. (א) הגיש עוסק למנהל תביעה לפיצויים לפי הוראות סעיף 38ו, יקבע המנהל בהחלטה מנומקת את זכאותו של העוסק לפיצויים ואת סכום הפיצויים, בתוך 8 חודשים ממועד הגשת התביעה, ואם ביקש מהעוסק פרטים נוספים - רשאי הוא להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 30 ימים; לא נתן המנהל את החלטתו במהלך התקופה האמורה, לרבות אם הוארכה, יראו את התביעה כאילו התקבלה.

(ב) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת העוסק, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף קטן (א), בתוך 4 שנים מיום שניתנה, אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.

(ג) ביקש המנהל מהעוסק פרטים נוספים כאמור בסעיף קטן (א), לא יובא במניין התקופה למתן החלטה כאמור באותו סעיף קטן פרק הזמן שבו העוסק לא מסר למנהל את הפרטים כאמור.

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק תקנות

- הגשת תביעה תוך ארבעה חודשים מיום 19 בנובמבר 2023.
- **תשלום הפיצויים ותשלום מקדמות** – נקבעה זכאותו של העוסק לפיצויים, ישולמו לו הפיצויים בהקדם ולא יאוחר מתום 14 ימים מיום קביעת הזכאות. לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו בתוך 21 ימים מיום הגשת התביעה, ישלם לו מקדמה בשיעור 60% מסכום הפיצויים המגיע לעוסק, להנחת דעתו של המנהל.
- לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו בתוך 150 ימים מיום הגשת התביעה, ישלם לעוסק מקדמה נוספת בשיעור 10% מסכום הפיצויים המגיע לעוסק, להנחת דעתו של המנהל.
- תשלום ריבית והפרשי הצמדה – על סכום הפיצויים המשולמים לפי פרק זה יתווספו הפרשי הצמדה ורובית מיום הגשת התביעה לפיצויים עד יום התשלום.
- אין קנס גירעון בניגוד למסלול ההוצאות בחוק
- סעיף 8.6.4 לחוזר 3/2023 – אין בהגשת השגה או ערר בכדי לעכב את השבת הסכום ששולם ביתר[?]

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק הוראת שעה

• הגשת תביעה מקוונת תוך ארבעה חודשים מיום 19 בנובמבר 2023

סעיף 138 לחוק

- זמן הגשה בגין כל תקופת זכאות תהיה 90 יום החל מהיום ה-16 לחודש העוקב לתקופת הזכאות כאשר המנהל יהיה רשאי לדחות את מועד התחילה להגשת תביעה לתקופה אחת שלא תעלה על 15 ימים.
- המנהל רשאי להאריך את התקופה המירבית להגשת תביעה כאמור בסעיף קודם, בתקופה נוספת, אחת או יותר, דרך כלל או לעוסק מסוים, אם נוכח כי ישנה סיבה מספקת לכך, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלה על 180 ימים: האריך המנהל את התקופה כאמור דרך כלל, תפורסם הודעה על כך באתר האינטרנט של רשות המיסים.

[פיצוי הוצאות מזכות לעסקים ברחבי הארץ – הגשת תביעת פיצויים עבור נזק עקיף \(נזק כלכלי\) שנגרם לעסקים ברחבי הארץ בעקבות מלחמת חרבות ברזל | רשות המסים בישראל \(www.gov.il\)](#)

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק הוראת שעה

סעיף 38ח לחוק -

- **תשלום הפיצויים ותשלום מקדמות** - נקבעה זכאותו של העוסק לפיצויים, ישולמו לו הפיצויים בהקדם ולא יאוחר מתום 14 ימים מיום קביעת הזכאות. לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו בתוך 21 ימים מיום הגשת התביעה, ישלם לו מקדמה בשיעור 60% מסכום הפיצויים המגיע לעוסק, להנחת דעתו של המנהל.
- לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו בתוך 150 ימים מיום הגשת התביעה, ישלם לעוסק מקדמה נוספת בשיעור 10% מסכום הפיצויים המגיע לעוסק, להנחת דעתו של המנהל.
- תשלום ריבית והפרשי הצמדה – על סכום הפיצויים המשולמים לפי פרק זה יתווספו הפרשי הצמדה ורובית מיום הגשת התביעה לפיצויים עד יום התשלום.
- סעיף 12.29 לחוזר 2/2023 – אין בהגשת השגה או ערר בכדי לעכב את השבת הסכום ששולם ביתר[?]

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול ירוק הוראת שעה

- **קנס בשל הגשת תביעה ביתר (סעיף 38יב לחוק) –** " בסעיף זה, "סכום ההפרש" - ההפרש שבין סכום הפיצויים שכלל ניזוק בתביעה שהגיש לפי סעיף 38 ובין סכום הפיצויים שהמנהל קבע שהוא זכאי לו.
- (ב) עוסק שסכום ההפרש לגביו עולה על 50% מסכום הפיצויים שכלל בתביעה שהגיש לפי סעיף 38 ולא הוכיח להנחת דעתו של המנהל שלא התרשל בעריכת התביעה שהגיש, יהיה חייב בקנס בשיעור של 25% מסכום ההפרש.
- (ג) עוסק שסכום ההפרש לגביו עולה על 15,000 שקלים חדשים וכן עולה על 50% מסכום הפיצויים שכלל בתביעה שהגיש לפי סעיף 38, וסכום ההפרש נובע מפעולה שנקבע לגביה בקביעה סופית כי היא עסקה מלאכותית לפי סעיף 38ג, ובלבד שהעוסק לא דיווח עליה, או שהיא עסקה בדויה לפי הסעיף האמור, יהיה חייב בקנס בשיעור של 40% מסכום ההפרש.
- עסקה מלאכותית או עסקה בדויה (סעיף 38ג לחוק)
- סעיף 12.29 לחוזר 2/2023 – אין בהגשת השגה או ערר בכדי לעכב את השבת הסכום ששולם ביתר[?]

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול אדום - תקנות 1973

- **תקנה 8(א) -** "הוגשה תביעה לפיצויים, יחליט המנהל בדבר זכותו של הניזוק לפיצויים בדבר שיעורם ודרך תשלומם, וכן בדבר שיקום הנזק, והוא רשאי לחלק את סכום הפיצויים בין ניזוקים ולהתנות את תשלום הפיצויים בשיקום הנזק, הכל לפי נסיבות הענין."
- (ב) הודעה על החלטת המנהל לפי תקנת משנה (א) תישלח לניזוק תוך ששה חדשים מיום הגשת התביעה, אולם אם המציא הניזוק למנהל תעודה כאמור בתקנה 6 תישלח לו ההודעה על החלטת המנהל תוך ארבעים וחמישה ימים מהיום שבו נמסרה התעודה האמורה.
- (ג) הפיצויים שייקבעו בהחלטה ישולמו לניזוק תוך שלושים יום מיום ההחלטה; אולם אם הותנה תשלום הפיצויים בשיקום הנזק, ישולם סכום הפיצויים שנקבע תוך שלושים יום מיום שהוכח, להנחת דעתו של המנהל, כי הניזוק עומד לשקם את הנזק.
- (ד) לסכום הפיצויים המשולמים על פי תקנת משנה (ג) תיווסף ריבית בשיעור הקבוע בסעיף 33(א)(1) לחוק החל בתום 30 ימים מיום קרות הנזק עד יום התשלום."

לוחות זמנים, מקדמות וקנסות

מסלול אדום - תקנות 1973

- בקשה לתשלום מקדמות לבעלי עסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון הארץ בשל מלחמת 'חרבות ברזל' | רשות המסים בישראל (www.gov.il)
- "קרן הפיצויים ברשות המסים השתכנעה שנגרמה ביישובים המפורטים מטה הפסקת פעילות בכל הענפים כמוגדר בתקנות הקבועות. מתוך רצון להקל על המצוקה התזרימית שנוצרה ובכוונה לסייע לבעלי עסקים ביישובי ספר, בדרום ובצפון הארץ, שפוננו לפי החלטות הממשלה, וביישובי ספר באזור קו העימות בהתאם להנחיות התגוננות של פיקוד העורף והנחיות של פיקוד צפון, נפתחה מערכת זו המאפשרת לבעלי העסקים להגיש הודעה על נזק ולבקש מקדמה עבור "נזק עקיף" שנגרם להם במלחמת חרבות ברזל, עוד לפני הגשת התביעה".
- במסלול זה של תשלום מקדמות, שיעור הפגיעה הצפוי בחודשים נובמבר-דצמבר 2023 נקבע על ידי בעל העסק לפי הערכתו בטווח של 20% עד 70%.
- קרן הפיצויים תבצע באופן אוטומטי את חישוב המקדמה בשני המסלולים, שכר ומחזורים, בהתבסס על הנתונים הקיימים במערכות המחשוב של רשות המסים, ותשלם את המקדמה הגבוהה יותר.

**השגה וערר מסלול הוצאות
מזכות ומחזורים -
סוגיות, טענות מקדמיות,
טענות לגוף ההחלטה,
תחשיבים לביסוס הטענות
הנגדיות בהתבסס על
פסיקה וחקיקה.
נגיעות במסלול אדום**

המסלול הירוק – כלל ארצי

נוסחת חישוב הפיצוי לעוסקים עם מחזור עסקאות מעל 300,000 ₪ ועד 400 מיליון ₪:

רכיב שכר	+	רכיב תשומות	
שיעור הפגיעה * 75% * הוצאות השכר		שיעור הפגיעה (חד חודשי / דו חודשי)	
הוצאות השכר – הנמוך מבין (סך השכר ששולם / כמות העובדים כפול השכר הממוצע במשק)		סכום הפיצוי	
		7%	12.5%-20% / 25%-40%
		11%	20%-30% / 40%-60%
		15%	30%-40% / 60% - 80%
	22%	40%-50% / 80%-100%	

המסלול הירוק תקנות – מסלול מחזורים

תקרת הפיצוי ואופן החישוב

- סכום הפיצוי במסלול מחזורים לא יעלה על 2,500,000 ש"ח.

$$\left(\begin{array}{l} \text{מחזור} \\ \text{עסקאות} \\ \text{בתקופת} \\ \text{הבסיס} \end{array} - \begin{array}{l} \text{מחזור} \\ \text{עסקאות} \\ \text{בתקופת} \\ \text{הפיצוי} \end{array} \right) \times \begin{array}{l} \text{משלים} \\ \text{ההוצאה} \\ \text{הנחסכת} \end{array} = \begin{array}{l} \text{סכום} \\ \text{הפיצוי} \end{array}$$

- לניזוק רגיל חישוב הפיצוי יהיה כדלקמן:

- קיימת התייחסות שונה בתקנות עבור:

- עסק חדש

- עוסק פטור

- איחוד עסקים

- מוסד ציבורי זכאי

$$1 - 0.85 \times \left(\frac{\text{התשומות השוטפות בשנת 2022}}{\text{מחזור העסקאות בשנת 2022}} + \frac{\text{הוצאות השכר הנחסכות}}{\text{מחזור העסקאות בשנת 2022}} \right) = \begin{array}{l} \text{משלים הוצאה} \\ \text{נחסכת} \end{array}$$

הוראות החוק

קביעת הזכאות לפיצויים ותשלום מקדמה

38ז. (א) הגיש עוסק למנהל תביעה לפיצויים לפי הוראות סעיף 138, יקבע המנהל **בהחלטה מנומקת** את זכאותו של העוסק לפיצויים ואת סכום הפיצויים, **בתוך 8 חודשים** ממועד הגשת התביעה, ואם ביקש מהעוסק פרטים נוספים – רשאי הוא להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 30 ימים; לא נתן המנהל את החלטתו במהלך התקופה האמורה, לרבות אם הוארכה, יראו את התביעה כאילו התקבלה.

(ב) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת העוסק, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף קטן (א), **בתוך 4 שנים** מיום שניתנה, אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.

(ג) ביקש המנהל מהעוסק פרטים נוספים כאמור בסעיף קטן (א), לא יובא במניין התקופה למתן החלטה כאמור באותו סעיף קטן פרק הזמן שבו העוסק לא מסר למנהל את הפרטים כאמור.

הערות פרקטיות-

1. ההחלטה צריכה להיות מנומקת

2. ניתן לתקן במשך 4 שנים

3. רצוי להמציא מידע נדרש מהר ככל הניתן כדי לא להאריך את תקופת 8 החודשים ובלבד שמדובר בדרישה סבירה.

הוראות החוק

תשלום ביתר

"38.

(א) שולמו לניזוק פיצויים, לרבות מקדמה, בסכום העולה על סכום הפיצויים שהוא זכאי להם לפי פרק זה, יחזיר הניזוק את ההפרש שבין סכומים אלה (בסעיף זה - סכום היתר) בתוך 90 ימים מיום שהמציא לו המנהל דרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על סכום היתר, מיום ששולם סכום היתר עד יום ההחזר.

(ב) על סכום היתר ועל הפרשי ההצמדה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה), כאילו היה מס, וכן יחולו עליהם הוראות חוק קיזוז מסים, התש"ם-1980, כאילו היו חוב מס."

הוראות החוק

קנס בשל הגשת תביעה ביתר
"38יב.

"בסעיף זה, "סכום ההפרש" - ההפרש שבין סכום הפיצויים שכלל ניזוק בתביעה שהגיש לפי סעיף 38 ובין סכום הפיצויים שהמנהל קבע שהוא זכאי לו לפי הוראות סעיף 38ז(א).

(ב) עוסק שסכום ההפרש לגביו עולה על 50% מסכום הפיצויים שכלל בתביעה שהגיש לפי סעיף 38 ולא הוכיח להנחת דעתו של המנהל שלא התרשל בעריכת התביעה שהגיש, יהיה חייב בקנס בשיעור של 25% מסכום ההפרש.

(ג) עוסק שסכום ההפרש לגביו עולה על 15,000 שקלים חדשים וכן עולה על 50% מסכום הפיצויים שכלל בתביעה שהגיש לפי סעיף 38, וסכום ההפרש נובע מפעולה שנקבע לגביה בקביעה סופית כי היא עסקה מלאכותית לפי סעיף 38ג, ובלבד שהעוסק לא דיווח עליה, או שהיא עסקה בדויה לפי הסעיף האמור, יהיה חייב בקנס בשיעור של 40% מסכום ההפרש.

(ד) על קנס כאמור בסעיף זה יחולו הוראות סעיף 38י(ב).

הוראות החוק

- 38.ד. (א) (1) הרואה את עצמו נפגע מהחלטת המנהל בנוגע לפיצויים הניתנים לפי פרק זה, לרבות בנוגע להטלת קנס בשל הגשת תביעה ביתר, רשאי להגיש השגה לעובד רשות המסים בישראל שהמנהל הסמיכו לשם כך, **בתוך 60 ימים** מיום קבלת ההחלטה; **ההחלטה בהשגה תהיה מנומקת**;
- (2) השגה תוגש בטופס מקוון שיקבע המנהל ותכלול את הפרטים הדרושים לשם בחינת טענותיו של מבקש הפיצויים ועמידתו בתנאי הזכאות לפיצויים;
- (3) העובד המוסמך להחליט בהשגה **רשאי** לדון ולהכריע בה **על פי טענות וראיות שיוגשו בכתב**;
- (4) העובד המוסמך להחליט בהשגה ייתן למשיג את **החלטתו המנומקת בכתב בתוך שמונה חודשים** מיום שנמסרה לו הודעת ההשגה או בתוך 30 ימים מיום שאישר כי המשיג הממציא את כל המסמכים והפרטים שנדרש להמציאם, לפי המאוחר; **המנהל יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים, להאריך את התקופה האמורה עד תום שנה מהיום שנמסרה לו הודעת ההשגה**;
- (5) לא נתן העובד המוסמך להחליט בהשגה את החלטתו למשיג במהלך התקופה האמורה בפסקה (4), לרבות תקופה שהוארכה, יראו את ההשגה כאילו התקבלה.
- (ב) על החלטה בהשגה לפי סעיף קטן (א) ניתן לערור לפני ועדת ערר כאמור בסעיף 38טו, בתוך 60 ימים מיום שנמסרה לעורר ההחלטה, בצירוף הודעה על זכות הערר ועל המועד להגשתו.

תשומת הלב כי אין חובה לקיים דיון !!! לכן כדאי להוסיף טענות, ראיות ומסמכים ואף הצהרות אם יש צורך בכך.

שלבי תהליך תביעת נזק עקיף – מסלול ירוק(הוצאות ומחזורים באזור מיוחד)

הערה - מסיכום דוח פעילות ועדת הערר אשר פעלה בתחום הפיצויים לקורונה ניכר כי במרבית המקרים התקבל סעד לעורר

• בחירת מסלול הפיצויים הרלוונטי

הגשת
התביעה

• על ידי מנהל מס רכוש תוך
שמונה חודשים מיום הגשת
התביעה

מתן
החלטה

השגה

- במידה שנדחתה התביעה, באופן חלקי או מלא ניתן להגיש השגה תוך 60 ימים.
- קיימת אפשרות לבקש דחייה של 30 ימים בהתאם להבהרת רשות המיסים מה- 24.9.24

שלבי תהליך תביעת נזק עקיף – מסלול ירוק

טענות 'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

עקרון חוקיות המנהל – פעולותיה של הרשות המנהלית חייבות להיות בהתאם להסמכה בחוק, במפורש או במשתמע. לדוגמה – האם מותר לרשות המסים לשנות מחזורי בסיס? אם כן, האם היא יכולה לשנות מחזורי בסיס בכול מקרה לפי ראות עיניה. לעיתים לפי ממוצע שנת 2022 ולעיתים לפי ממוצע ינואר – ספטמבר 2023, אם כן האם התובע יכול לשנות מחזורי בסיס?

חזקת התקינות המנהלית – חזקה כי פעולות הרשות המנהלית נעשות באופן תקין. חזקה זו ניתנת לסתירה. הנטל להוכחת אי תקינות המנהל מוטלת על הטוען לכך – במקרה הזה, הניזוק/מייצגו אלא אם כן הרשות איחרה במתן החלטה בהשגה (בר"מ 7502/22 – עניין פודולסקי).

כללי המשפט המנהלי – חובת שימוע - וזכות הטיעון של הנישום (לעומת הוראת סעיף 38ד(א)(3) לחוק).

טענות 'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה זכות שימוע + זכות טיעון

• עמדת ועדות הערר ובתי המשפט בעניין הקורונה:
נ.ע. הנדסה (1268-21):

• "כלל יסודי במשפט המינהלי הוא **זכות השימוע**: בכל מקרה שבו החלטה של הרשות עשויה להשפיע לרעה את מצבו של הפרט, עליה לתת לו הזדמנות להשמיע את טענותיו (ראו בג"ץ 3/58 ברמן נ' שר הפנים, פ"ד יב 1493 (1958); ובג"ץ 5194/03 גרוסמן נ' שר הביטחון, פ"ד נז(4), 426; בעניין מוסיקה פלוס ציינו כי חובה זו חלה על המשיבה בהחלטה לבחון את ההוצאות הקבועות בפועל (פיסקה 45 להחלטה).

בעניין בטחון הצפון (עמ"נ 27710-06-21) :

• "פגיעה **בזכות הטיעון** של המערערת כמוה כפגיעה בזכותה להליך הוגן – שהיא זכות יסוד במשפטנו. זכות זו נגזרת מזכותו של הפרט לכבוד, והיא חלה ביתר שאת בערכאות משפטיות, האמונות על הגנת זכויות הפרט. משכך, הכרעה בעניינו של הפרט, מבלי לאפשר לו להציג את טיעונו, אינה יכולה לעמוד".

טענות 'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

כללי ההתנהגות של רשות המסים כרשות מנהלית

- ללא משוא פנים, לא ניגוד אינטרסים, מבלי לערב שיקולים זרים, מבלי להפלות או לפגוע בשוויון, לפעול בשקיפות, סבירות ומדיניות בהתאם לנסיבות, מכוח סמכות חוקית.
- חובת הנמקה (סעיפים 38ז(א) ו- 38יד(א)(4) לחוק) - האם למשל טענת תנודתיות היא נימוק מספק בפני עצמו?
- בקשה לגילוי מסמכים (הלכת ד.נ.ד. (רע"א 291/99) - במידה שרשות המיסים משתמשת במידע אשר נמסר לה על ידי גורם צד ג'.

טענות 'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

- תכלית החקיקה – ליתן פיצוי לעסקים אשר נפגעו בנזק ישיר ו/או עקיף מהמצב המלחמתי.

- הצעת חוק הסיוע – "הממשלה פועלת במגוון דרכים כדי לסייע לתושבים המושפעים מן הלחימה באופן ישיר ועקיף, ובין השאר, פועלת כדי לתת פיצוי לעסקים שנפגעו כתוצאה מהמצב המיוחד ופיצוי לעובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום".

- "עסקים שפעילותם נפגעה כאמור יכולים היו לצמצם את הוצאותיהם המשתנות, כגון רכישות מספקים, ואולם ישנן הוצאות שלא יכלו להימנע מהן ובהן תשלומי שכירות, הוצאות ביטוח, חשבונות חשמל ומים וכדומה. לצד ההוצאות הקבועות, למעסיק ישנן הוצאות שכר אשר רצוי שאת חלקן ימשיך וישלם לעובדיו, חרף הירידה בנפח הפעילות".

- חוזר 02/2023 – "מתווה הסיוע לעסקים הקטנים והבינוניים מובא כתיקון לחוק מס רכוש, אשר עוסק, בחלקו, במתן פיצויים לניזוקים שנפגעו כתוצאה מפעולות מלחמה ומעשי איבה בשל נזק מלחמה ונזק עקיף, כהגדרתם בסעיף 35 לחוק מס רכוש".

- על רשות המסים לפעול להגשמת תכלית החקיקה.

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

• **פרשנות תכליתית** – פעולת רשות המיסים מנוגדת למושכלות ראשוניים בפרשנות דבר חקיקה, כל דבר חקיקה. אין לחוקי המס כללי פרשנות ייחודיים להם.

• פרשנות דבר חקיקה – שני שלבים:

• לשון החוק – יש לבחון האם לפרשנות שברצוננו לאמץ, קיימת אחיזה לשונית.

• בחינת תכלית החוק.

ע"א 165/82 **קיבוץ חצור נ' פקיד שומה רחובות**, פ"ד כרך לט (2) – "כללים אלה, המשמשים לפירוש חוקים בדרך כלל, משמשים גם לפירושם של חוקי מסים. אין להם לחוקי המס כללי פרשנות משלהם... כמו כל חוק אחר, גם לעניין חוק מס, נקודת המוצא היא לשון החוק, והשאלה היא אם לאפשרויות השונות יש עיגון, ולו מינימלי, בלשון ההוראה. מבין האפשרויות הלשוניות השונות, יש לבחור אותה אפשרות המגשימה את מטרתה של חקיקת המס. לעתים מטרת החקיקה היא הטלת מס, ולעתים מטרתה היא פטור ממס. בזו כבזו, על הפרשן ליתן אותו פירוש המביא להגשמת תכלית החקיקה...".

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

- קשר סיבתי – נטל הראייה המוטל על כתפי רשות המסים – נטל הראייה לשלילת קיומו של קשר סיבתי, מוטל על רשות המסים. הניזוק נדרש להראות כי קיימת ירידת מחזורים בהיקף המינימלי לפחות.
"אין דרכו של המשפט לדרוש הוכחת יסודות שליליים".
- מלחמת לבנון השנייה – רע"א 6540/15 כתר אחזקות בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (נבו, ניתן ביום 18.4.2016) פס' 3.
- חוק סיוע בעניין הקורונה –
- 1133-21 מאסטר ביף בע"מ נ' רשות המיסים פס' 12.
- עמ"נ 27710-06-21 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המיסים בישראל (מיסים און ליין, ניתן ביום 03.01.22) פס' 53.

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

• קשר סיבתי – נטל הראייה המוטל על כתפי רשות המסים – נטל הראייה לשלילת קיומו של קשר סיבתי, מוטל על רשות

המסים. הניזוק נדרש להראות כי קיימת ירידת מחזורים בהיקף המינימלי לפחות.

• עמ"נ 3720-11-21 בוריס פודולסקי נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 15.07.22), פסקה 73 – פסיקת בית המשפט המחוזי.

• בר"מ 7502/22 רשות המיסים נ' בוריס פודולסקי (נבו 22.1.2023), פסקה 22 – פסיקת בית המשפט העליון.

• האם הטענה כי קיימת ירידת מחזורים לפני או מחזורים תנודתיים מעבירה את נטל הראייה על כתפי התובע ? לא
בכול מקרה ויש לציין זאת.

• פרקטית- יש לקבל את כול דיווחי המע"מ לעיתים שנים אחורה ולנתח את פעילות העוסק לעומק.

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

• **קשר סיבתי – נטל הראייה המוטל על כתפי רשות המסים** – נטל הראייה לשלילת קיומו של קשר סיבתי, מוטל על רשות המסים. הניזוק נדרש להראות כי קיימת ירידת מחזורים בהיקף המינימלי לפחות.

• דוגמה:

"לא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים ובין מלחמת חרבות ברזל. מבדיקת דוחות מע"מ עולה כי בין שנת 2022 לשנת 2023 קיימת ירידה של כ 41% בפעילות העסק בלי קשר למלחמה".

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

פסק דין עליון פודולסקי (בר"ם 7502/22) -

"נטל ההוכחה – המבקשת טוענת, וזה היה במידה רבה מוקד המחלוקת בין הצדדים, כי על העוסק מוטל הנטל להוכיח שמתקיים קשר סיבתי בין הירידה במחזורי ההכנסות לבין התפשטות נגיף הקורונה. טענה זו מעוררת קושי. הנטל הראשוני אכן מוטל על המבקש, אך כדי לבחון את מהותו עלינו לעמוד על תכליתו של החוק. סעיף 8(3) לו קובע, כזכור, תנאי לקבלת המענק, והוא כי הירידה במחזורי העסקאות בהשוואה לתקופת הבסיס "נגרמה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש". הלכה למעשה, הדרך להוכיח עמידה בתנאי זה היא הצבעה על נתונים של ירידה במחזורי העסקאות בהשוואה לתקופת הבסיס. הא – ותו לא.

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

פסק דין עליון פודולסקי (בר"ם 7502/22)-

אכן, ייתכן שגרמו לירידה במחזורי העסקאות נסיבות אחרות, אך אין דרכו של המשפט לדרוש הוכחת יסודות שליליים (במקרה זה, אי-קיומם של גורמים אחרים לירידה במחזורי העסקאות). גם בחיי המעשה, רשות המיסים אינה דורשת הוכחה כאמור מכל עוסק הפונה בבקשה בהתאם לחוק. הדברים אף עולים בקנה אחד עם תכליתו של החוק, שהיא מתן מענה יעיל ומהיר למשבר הכלכלי שאליו נקלעו עסקים רבים על רקע מאורעות השעה (ראו: דברי הסבר להצעת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף, 2020- ה"ח, 432 453). ככל שלטענת רשות המיסים נותק הקשר הסיבתי בין הירידה במחזור ההכנסות של העוסק לבין השלכותיו של נגיף הקורונה – קרי, כי לא מתקיים התנאי הקבוע בסעיף 8(3) לחוק – על רשות המיסים לבסס טענתה זו ולסתור את החזקה באשר לכך שמגפת הקורונה הייתה הגורם הדומיננטי לשינוי. אם אכן תציג ראיות לכאורה לכך – או אז יעבור הנטל לכתפי העוסק להוכיח אחרת. כך אכן נעשה במקרה זה, אולם כפי שקבע בית המשפט לעניינים מינהליים, המשיב עמד בנטל האמור".

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

• עקרון הסתמכות וציפייה – למשל, בהינתן שהחלטה לתקופת הזכאות אוקטובר 2023 ותקופת הזכאות נובמבר – דצמבר 2023 – שונות, אך מבוססות עקרונית, על אותן נסיבות. לדוגמה – פיצוי אוקטובר 2023 היה על בסיס אוקטובר 2022 ופיצוי 11-12/23 היה על בסיס ממוצע של ינואר - ספטמבר 2023.

- עקרון יסוד בשיטת משפט ארצנו. נועד להבטיח את יכולתו של הפרט להסתמך ו/או לסמוך על מצג ו/או הבטחה של הרשות המנהלית.
- עקרון ההסתמכות – אינטרס ציבורי.
- רשות המסים מחויבת להסביר ולנמק באופן ראוי בקרות מצב שעקרון ההסתמכות והציפייה לא מתקיימים, בייחוד כאשר מדובר על החלטות שונות, המבוססות על אותן עובדות (שאז, דווקא ציפיית הניזוק היא להחלטות דומות).
- כל שנת מס אכן עומדת בפני עצמה, ובהתאמה, כל תקופת זכאות לפיצוי תעמוד בפני עצמה – עם זאת, שינוי החלטה בין שנה לשנה (או בין תקופה לתקופה) צריך להיעשות באופן מדוד ובנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת. על כן, ללא הצדקה מיוחדת, קשה לקבל שתי החלטות סותרות, שניתנו בנסיבות דומות.

בג"ץ 9098/01 ילנה גניס נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נט(4) 241, בג"ץ 5936/97 ד"ר אורן לם נ' מר בן ציון דל מנכ"ל משרד חינוך התרבות והספורט, פ"ד נג(4) 673, בג"ץ 6884/07 נאות בית וגן בע"מ נ' מנהל מקרקעי ישראל, פס"ב 6 (נבו) 06.04.2010, ערר (ועדת ערר לענייני קורונה) 1714-22 פיליפ כלכלה שיתופית בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 01.01.2023), ע"מ 12626-01-21 קונדיט בע"מ ואח' נ' פקיד שומה רחובות מיסים לז/1 ה-177, ה-198 (2023), ע"מ 47997-02-13, מרדכי פרקו נ' פקיד שומה כפר סבא מיסים ל/2 ה-181, ה-195 (2016), ע"מ 1256-08, רפאל דרי ואח' נ' פקיד שומה פתח תקוה מיסים לא/2 ה-124, ה-132 (2017).

טענות מקדמיות ו'מנהליות' אפשריות בשלב ההשגה

- **טענה באשר לבדיקת הוצאות קבועות על ידי רשות המסים** – לא קיימת סמכות לרשות המסים לבחון את ההוצאות הקבועות אלא רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. דרך המלך לחישוב הפיצוי היא הנוסחה אשר בחוק – ראה ערר 1227/21 ועוד עררים רבים בעניין הקורונה. **לדוגמה- קבלנו פיצוי ומבקשים לבחון את היקף ההוצאות הקבועות בפועל**
- **טענה באשר לסטייה מהנוסחה** – גם כאן הטענה המקדמית הינה כי הסמכות לסטות שמורה למקרים יוצאי דופן – ראו ערר 1750-21 ועוד אחרים בעניין הקורונה.
- **טענה בדבר תנודתיות** – לרשות המיסים לא קיימת סמכות להתעלם מהנוסחה אלא אם כן מדובר בתנודתיות ברת משקל – ראו החלטת כב' השופטת א.ויינשטיין בבית המשפט המחוזי בעניין וטרמטיק (עמ"נ 22-01-33553):
" כפי ששיקפתי בדיון בערעור דנן, סבורני כי קיימת תנודתיות רבה בשימוש המשיבה בטיעון בדבר תנודתיות מחזורי העסקאות של עוסקים. ה"תנודתיות" הפכה לטיעון-סל שהמשיבה עושה בו שימוש, בלא העמקה והנמקה ממשית. "

טענות של רשות המסים מהפרקטיקה ותגובה לגופן של טענות

• ירידה טבעית בפעילות העסקית

ירידה בפעילות העסקית – השוואה לנתוני
שנת 2022.

חישוב מחזור בסיס שונה (1-9/2023)

- טענת רשות המיסים- קיומה של ירידה בפעילות העסקית – כטענה שנועדה לעקר את הקשר הסיבתי או להקטין את מקדם ההוצאות הקבועות.
- טענה נגדית אפשרית- חישוב מחזור הבסיס תוך חריגה מהגדרות חוק הסיוע – חריגה מסמכות.
- טענה נגדית אפשרית - היעדר הנמקה מספקת, במיוחד לאור החריגה מהוראות החוק.

טענות של רשות המסים מהפרקטיקה

• ירידה טבעית בפעילות העסקית – דוגמאות

תביעתך מיום 17/01/2024 לקבלת פיצויים נבדקה בהתאם לחוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 ומהנתונים עולה כי :

סך הוצאות השכר כפי שהוזן בטופס התביעה גבוה מסך הוצאות השכר על פי חישובי המערכת. סכום זה תוקן . ניכרת ירידה טבעית בפעילות העסקית במהלך 2023 בוצעה השוואה בין התקופות 01-09/22 ל - 01-09/23 ונמצא כי בתקופה 01-09/22 המחזור היה 18,348,294 ₪ ובתקופה 01-09/23 המחזור הינו 13,980,006 ₪ כלומר ירידה בשיעור 24% במחזורים, לפיכך, נקבע את מחזור הבסיס כממוצע מחזורים דו חודשי לתקופה 01-09/23 - 3,106,668 ₪ בהתאם לחישוב שנקבע בחוק והוראת הביצוע – סך הפיצוי חושב בהתאם - אין זכאות.

תביעתך מיום 07/12/2023 לקבלת פיצויים נבדקה בהתאם לחוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 ומהנתונים עולה כי :

- לא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים ובין מלחמת חרבות ברזל.
- ישנה ירידה טבעית ומנגד הוצאות גבוהות - מנובמבר 2022 ישנה ירידה בהיקף הפעילות ממחזורים בק 2 ל 3 מיליון ל 1 מיליון וחצי. בעקבות האמור הוחלט לקבוע את מחזור הבסיס כממוצע של המחזורים ינואר ספטמבר 2023 והתקבל מחזור בסיס ממוצע של 1440585 ש"ח אשר לא מקנה פיצוי כלל. לעניין ההוצאות גבוהות נראה שהתשומות כוללות גם את עלות המכר (הרכבים).
- לא קיימת ירידה במחזורי העסקאות

טענות של רשות המסים מהפרקטיקה

2. מבדיקת התביעה עולה כי:

2.1. קיימת ירידה בפעילות העסקית אשר קדמה לתקופת הזכאות ואינה נובעת כתוצאה מהשפעת המצב הביטחוני. לפיכך, מחזור הבסיס חושב בהתאמה.

2.2. מבדיקת דוחות מע"מ עולה כי בין שנת 2022 לשנת 2023 קיימת ירידה של כ 41% בפעילות העסק בלי קשר למלחמה. לאור זאת חושב מחזור בסיס חדש ע"ב ממוצע מחזור חלופי לתקופה 1-9/23 בסך של 685,091 ₪ לחודש. בנוסף חושבו תשומות של תקופה 1-9/23 בהתאמה ל12 חודשים וסך התשומות השנתיות נקבעו בגובה 5,727,561 ₪. בהתאם לכך חושבה זכאותך למענק.

הבעיה וכיצד מגיבים?

- יש לשים לב לכך שבמקרה זה, רשות המסים נוגסת **פעמיים** ברכיב התשומות במסגרת הפיצוי שהתבקש על ידי הניזוק:
- חישוב מחזור בסיס חלופי, עשוי להוביל להקטנה או לביטול של מקדם ההוצאות הקבועות – יגרור הקטנה של הפיצוי בגין רכיב התשומות.
- הקטנה של התשומות עצמן בגין יינתן הפיצוי לניזוק – יגרור הקטנה נוספת של הפיצוי בגין רכיב התשומות.
- כאן נשאלת השאלה מה כוללות התשומות אשר על בסיסן ניתן לדרוש פיצוי לפי הנוסחה וכן פיצוי נוסף בשיעור נוסף של 50%? הוצאות מימון? הוצאות רכב במרכיב הקבוע כגון ביטוח וכדומה? הוצאות פחת? וכדומה
- פסק דין פודולסקי עמ"נ 3720-11-21- ניתן להוכיח ירידת מחזורים ערב האירוע המזכה מסיבות עסקיות מיוחדות כגון המתנה לחתימה על עסקה גדולה.

טענות של רשות המסים מהפרקטיקה

תביעתך מיום 05/02/2024 לקבלת פיצויים נבדקה בהתאם לחוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 ומהנתונים עולה כי :

- לא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים ובין מלחמת חרבות ברזל.
- דיווחיה השוטפים של החברה מתאפיינים בתנודתיות רבה. על כן חושב מחזור בסיס חדש על פי ממוצע מחזורים לשנת 2022. מחזור הבסיס שחתקבל הינו בסך, 558,739 ₪ על פיו אין שיעור ירידת מחזורים מזכה.
- שיעור הירידה במחזור העסקאות אינו שיעור מזכה.

- במקרה זה, רשות המסים טענה לניתוק קשר סיבתי לאור תנודתיות במחזור העסקאות של הניזוק.
- על אף שלעמדת רשות המסים, כל עסק צריך להיבחן בהתאם לנסיבותיו הספציפיות, היא לא מקבלת (וגם לא מאבחנת) שישנם עסקים בהם הפקת ההכנסה מתאפיינת בתנודיות, לאור טיבם וטבעם של עסקיהם (למשל נותני שירותים בהם נפח הפעילות משתנה מתקופת דיווח אחת לאחרת).
- בנוסף, יש לשים לב כי במקרה זה מחזור הבסיס חושב על בסיס ממוצע מחזורי הניזוק לשנת 2022 ולא על בסיס ממוצע המחזורים בתקופה 1-9/2023, כפי שהיא עושה בדרך כלל.

תגובה

- בפסק דין פודולסקי ואחרים נקבע כי תנודתיות בעסק אשר אינה אירוע חד פעמי, הינה סממן עסקי רגיל ועל כן אין לשנות את הנוסחה כאשר קיימת תנודתיות.
- קיימות פסיקות של ועדות ערר המאפשרות תנודתיות של עשרות אחוזים ללא שינוי הנוסחה
- יש לבחון עונתיות בעסק !!!
- עמ"נ 33553-01-22 וטרמטיק אינטרנשיונל בע"מ נ' רשות המסים – חשוב לקרוא לעניין תנודתיות.
- עמ"נ 48298-11-21 מאגמה ישראל פרוייקטים בע"מ נ' רשות המסים- חשוב לקרוא .

סוגיות נוספות במסלול הוצאות מזכות ומחזורים

- **מעבר מעוסק מורשה לחברה בע"מ והפוך או רכישת פעילות** - ערר 1881/21 מאפשר לאחד את התביעה
- **עסק חדש** - קביעת מחזור בסיס בעסק חדש כאשר בחודשי הפעילות הראשונים אין מחזור והחוק קובע כי יש לחשב מחזור בסיס ללא החודש הראשון בלבד
- **קבלן ביצוע** - האם חזקה חלוטה שיש לחשב מחזור בסיס לפי חודשים ינואר- ספטמבר 2023?
- **תנודתיות בין חודשים** - ערר 1750/21 **אינקוגניטו מוזיקה** קובע כי 30% אחוז פער ייחשב כפער אשר אינו מהותי ובחינת הוצאות קבועות הינה הליך חריג יחסית (יש מקום לטענה הפוכה).
- **פסיקת קורונה כפסיקה מנחה**

מקדמות אשר שולמו לתובעים

ככלל משולמות מקדמות בשיעור 60% מסכום התביעה תוך 21 יום ובדרך כלל ההפרש עם האישור .

סעיף 38 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים קובע-

"(א) שולמו לניזוק פיצויים, לרבות מקדמה, בסכום העולה על סכום הפיצויים שהוא זכאי להם לפי פרק זה, יחזיר הניזוק את ההפרש שבין סכומים אלה (בסעיף זה – סכום היתר) בתוך 90 ימים מיום שהמציא לו המנהל דרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על סכום היתר, מיום ששולם סכום היתר עד יום ההחזר.

(ב) על סכום היתר ועל הפרשי ההצמדה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה), כאילו היה מס, וכן יחולו עליהם הוראות חוק קיזוז מסים, התש"ם-1980, כאילו היו חוב מס."

האם יש צורך להחזיר לפי דרישה גם אם מגישים השגה או ערר? - לדעתנו ניתן לענות על כך בשלילה!
נוסח דומה לסעיף 16 לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), תש"ף-2020
בכול מקרה רצוי לשים לב לחוב שנוצר במערכת ולבקש הקפאה.

שלבי תהליך תביעת נזק עקיף – מסלול אדום

הגשת
התביעה

• וקבלת החלטה על ידי המנהל.

ערר

• במידה שנדחתה התביעה, באופן חלקי או מלא ניתן להגיש ערר תוך 30 ימים (תקנה 11 לתקנות 1973).

ערעור
על ערר

• יהיה ערעור בזכות בבעיה משפטית ויוגש בתוך 30 ימים לבית המשפט המחוזי (תקנה 12א לתקנות 1973).

דוגמאות לסוגיות בערר מסלול אדום ו/או במסלול איזור מיוחד

- ראשי נזק כגון פיצוי על אובדן רווחים עתידי, פירוק עסק ועוד .
- מיקום הפעילות המזכה , סניפים, פעילות ליד אזורי ספר וכדומה.
- פעילות ארעית באזור ספר –
- קביעת מחזור בסיס לעסק חדש כאשר יש חודשים ראשונים ללא פעילות – נכון גם לגבי פיצויים במסלול הוצאות מזכות
- האם אתר מכירות באינטרנט הוא סניף?
- מה דינה של חברת הזנק שטרם נצמחו לה הכנסות?

דוגמאות לסוגיות בערר מסלול אדום ו/או במסלול איזור מיוחד

פס"ד קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ – האם פעילות של חברה מתל אביב באשקלון החוזרת על עצמה מדי שנה מאפשרת קבלת מענק?

קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ, היא חברה להפקת אירועים אשר **משרדיה ממוקמים בתל אביב**. המבקשת זכתה בשנת 2013 במכרז להפקת אירועים בעיר אשקלון, ובמסגרת זאת הפיקה, בין היתר, את פסטיבל ("בריזה") (להלן: הפסטיבל), שהתקיים בקיץ של אותה השנה. בשנת 2014 המבקשת זכתה במכרז נוסף להפקת הפסטיבל, אשר תוכנן להיערך בין התאריכים 30.8.2014-24.8.2014, אולם, נוכח אירועי הלחימה של מבצע "צוק איתן", המבקשת נאלצה לדחות את האירוע, ולבסוף לבטלו לאור הימשכות הלחימה.

ביום 30.11.2014 הגישה המבקשת תביעה למנהל מס רכוש וקרן פיצויים (להלן: המנהל), לפיצוי בסך 2,183,477 ש"ח, בגין נזקים אשר נגרמו לה בעקבות ביטול הפסטיבל. התביעה הוגשה ב-"מסלול המחזוריים", וזאת מכוח הוראת השעה. ביום 27.1.2015 וביום 14.6.2015 שולמה למבקשת מקדמה בסך 1,965,130 ש"ח, בגין הנזקים העקיפים שנגרמו לה בעקבות מבצע "צוק איתן". 10. **ביום 7.2.2016 דחה המנהל את התביעה, בקבעו כי המבקשת אינה מצויה בתחום האזור המיוחד (העיר אשקלון במקרה זה), אלא רק חלק קטן מעסקה, הפסטיבל אמור היה להתקיים בעיר אשקלון.**

ביהמ"ש העליון קובע שיש להבחן בין עסק שיכול שישב בתל אביב אבל שתהיה לו פעילות קבועה ביישוב ספר לבין מצב של פעילות ארעית- "נוכח תכלית זו, הרי שיש לדחות את פרשנותה של המערערת, לפיה הזכאות לקבלת פיצוי בגין נזק עקיף מכוח הוראת השעה אינה מותנית בכך שהעסק מקיים פעילות קבועה באזור המיוחד. פרשנות זו אינה מתיישבת עם תכלית ההסדר המבקש לפצות בגין נזק עקיף רק ניזוקים אשר לקחו על עצמם את הסיכון שבחשיפה מתמשכת לאירועי מלחמה. הואיל והסדר הפיצויים בגין נזק מלחמה עקיף נועד לפצות עסקים אשר נחשפים לסיכון באופן מתמשך, הרי שניתן לקבוע כי הגדרת המונח עסק אינה כוללת "עסק אקראי" או "עסקת אקראי בעלת אופי מסחרי", אשר בהם נעדר אלמנט הקביעות"
"לצד האמור, הרי שאין לשלול כי המונח עסק יכול שיכלול גם חלק מעסק, כך שגם אם לא כל הפעילות העסקית של העסק מצויה באזור המיוחד, אלא רק חלק מהותי ממנה, לא תישלל הזכאות לפיצוי בגין נזק מלחמה עקיף, ובלבד שאותו החלק בעסק הפועל באזור המיוחד מקיים את אלמנט הקביעות."

דוגמאות לסוגיות בערר מסלול אדום ו/או במסלול איזור מיוחד

פס"ד קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ – האם פעילות של חברה מתל אביב באשקלון החוזרת על עצמה מדי שנה מאפשרת קבלת מענק?

קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ, היא חברה להפקת אירועים אשר **משרדיה ממוקמים בתל אביב**. המבקשת זכתה בשנת 2013 במכרז להפקת אירועים בעיר אשקלון, ובמסגרת זאת הפיקה, בין היתר, את פסטיבל ("בריזה") (להלן: הפסטיבל), שהתקיים בקיץ של אותה השנה. בשנת 2014 המבקשת זכתה במכרז נוסף להפקת הפסטיבל, אשר תוכנן להיערך בין התאריכים 30.8.2014-24.8.2014. אולם, נוכח אירועי הלחימה של מבצע "צוק איתן", המבקשת נאלצה לדחות את האירוע, ולבסוף לבטלו לאור הימשכות הלחימה.

ביום 30.11.2014 הגישה המבקשת תביעה למנהל מס רכוש וקרן פיצויים (להלן: המנהל), לפיצוי בסך 2,183,477 ש"ח, בגין נזקים אשר נגרמו לה בעקבות ביטול הפסטיבל. התביעה הוגשה ב-"מסלול המחזוריים", וזאת מכוח הוראת השעה. ביום 27.1.2015 וביום 14.6.2015 שולמה למבקשת מקדמה בסך 1,965,130 ש"ח, בגין הנזקים העקיפים שנגרמו לה בעקבות מבצע "צוק איתן". 10. **ביום 7.2.2016 דחה המנהל את התביעה, בקבעו כי המבקשת אינה מצויה בתחום האזור המיוחד (העיר אשקלון במקרה זה), אלא רק חלק קטן מעסקה, הפסטיבל אמור היה להתקיים בעיר אשקלון.**

ביהמ"ש העליון קובע שיש להבחן בין עסק שיכול שישב בתל אביב אבל שתהיה לו פעילות קבועה ביישוב ספר לבין מצב של פעילות ארעית- "נוכח תכלית זו, הרי שיש לדחות את פרשנותה של המערערת, לפיה הזכאות לקבלת פיצוי בגין נזק עקיף מכוח הוראת השעה אינה מותנית בכך שהעסק מקיים פעילות קבועה באזור המיוחד. פרשנות זו אינה מתיישבת עם תכלית ההסדר המבקש לפצות בגין נזק עקיף רק ניזוקים אשר לקחו על עצמם את הסיכון שבחשיפה מתמשכת לאירועי מלחמה. הואיל והסדר הפיצויים בגין נזק מלחמה עקיף נועד לפצות עסקים אשר נחשפים לסיכון באופן מתמשך, הרי שניתן לקבוע כי הגדרת המונח עסק אינה כוללת "עסק אקראי" או "עסקת אקראי בעלת אופי מסחרי", אשר בהם נעדר אלמנט הקביעות" "לצד האמור, הרי שאין לשלול כי המונח עסק יכול שיכלול גם חלק מעסק, כך שגם אם לא כל הפעילות העסקית של העסק מצויה באזור המיוחד, אלא רק חלק מהותי ממנה, לא תישלל הזכאות לפיצוי בגין נזק מלחמה עקיף, ובלבד שאותו החלק בעסק הפועל באזור המיוחד מקיים את אלמנט הקביעות."

דוגמאות לסוגיות בערר מסלול אדום ו/או במסלול איזור מיוחד

נ.ז. 8/08, טיבולי רהיטי איכות בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים- האם נדרש לאחד בין סניפים
באזור המיוחד או ביישובי ספר ?

חברה לה שני סניפים, ששניהם כללו באזור ההגבלה כהגדרתו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נזק מלחמה ונזק עקיף)(הוראת שעה), התשס"ו-2006 (להלן- התקנות).
לטענת החברה נוצר לה נזק אך ורק בסניף חצור הגלילית ולפיכך ביקשה לחשב הנזק אך ורק בהתאם לנתוני העסקיים של סניף זה. המנהל מנגד ביקש לחשב הנזק ע"פ התוצאות של שני הסניפים גם יחד.
הוועדה פסקה כי לא מצאה מניעה, ע"פ לשון החוק, להפריד בחישוב הנזק בין הסניפים השונים באזור ההגבלה, וכי רשאי הניזוק, אם בסניף אחד ניזוק ובסניף האחר לא, לתבוע פיצוי אך ורק בגין הנזק שנגרם לו בסניף הניזוק. ובלשון הועדה:
"...ואנו לא מצאנו בתקנות הוראה שקובעת באופן קטגורי כי לעורר הזכות להפריד בין סניפיו, אך ורק במידה שאחד מהם היה באיזור ההגבלה והשני לא."

דוגמאות לסוגיות בערר מסלול אדום ו/או במסלול איזור מיוחד

ע"מ 1217/08 ד"ר ראובן הרמלין נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים האם אפשר לקבל פיצוי על אובדן רווחים עתידי ?

פרופסור בטכניון אשר ביקש פיצוי בשל מלחמת לבנון השנייה. נפסק כי גם שכיר זכאי לדרוש פיצוי על אובדן רווחים וגם על אובדן רווחים עתידי.

" מקובלת עלי טענת המערערים כי המונח "נזק עקיף" המוגדר בחוק כ"הפסד או מניעת רווח כתוצאה מנזק מלחמה", כולל גם מניעה של הכנסה עתידית בגדר "נזק עתידי" .

אופן הצגת הערר

• לפי סעיף 2(ג) לתקנות הערר כתב ערר יכלול את הפרטים הבאים:

- שם העורר, מספר זהותו, מענו וכתובתו של העסק או המשרד הרשום שבעדו מתבקש המענק, ובתאגיד – מספר הרישום שלו, מענו וכתובתו;
- אם העורר מיוצג – גם שם המייצג, מענו וכל פרטי ההתקשרות עמו וכן ייפוי כוח תקף;
- תמצית ההחלטה שעליה עוררים;
- התאריך שבו הומצאה ההחלטה נושא הערר לעורר;
- העובדות שעליהן מסתמך העורר;
- הנימוקים שעליהם מבסס העורר את עררו;
- רשימת המסמכים שעליהם מסתמך העורר, בציון המסמכים שאינם מצויים ברשותו;
- הסעד המבוקש;
- פרטים נוספים שניתן לכלול שיש בהם כדי לסייע בבירור הערר.

הגשת ערר

• את הערר יש להגיש בטופס שיוצג להלן;

תיק תביעה _____

בפני ועדת ערר
לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים

בעניין:

ת.ז. _____

מרחוב _____

מעיר _____ מיקוד _____

(להלן: העורר/ת)

נגד

מנהל מס רכוש וקרן פיצויים

(להלן: המשיב)

טופס הגשת ערר

ערר

העורר/ת מתכבד/ת להגיש לכבוד ועדת הערר את עררו בתיק :

גובה הפיצוי שהתקבל _____ , גובה הפיצוי הנדרש _____

א. מבוא - רקע עובדתי על נסיבות הפגיעה והנזק

ב. המחלוקת

טופס הגשת ערר

ג. טיעוני הערר

ד. המסמכים התומכים בטענותיי (המצורפים ומסומנים כנספחים כדלקמן)

נספח א' _____

נספח ב' _____

נספח ג' _____

נספח ד' _____

נספח ה' _____

שם וחתימת העורר/ת

תאריך

AMPELI

TAX LAW OFFICES

תודה לכולם!

שאלות?

צוות המשרד עומד לשירותכם:

0722-405100

050-7620239

054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

מגדל ספיר, קומה 17

רח' תובל 40, רמת גן